

סימנס תשלם קנס – אבל בחברת החשמל השוחד עוד מסובב את הטורבינות

הפרקליטות הגישה כתבי אישום נגד שישה בכירים בחברת החשמל, שאחד מהם עדיין עובד בחברה – והיא מסרבת להשעותו • הם מואשמים בקבלת שוחד במיליוני שקלים, שחלקו הועבר במזומן לחשבונות ולכספות בחו"ל, תמורת הערפת סימנס במכרזים • ההסדר שגובש עם סימנס העולמית: החברה תודה במתן שוחד אך לא תורשע בפלילים, ותשלם קנס של 160 מיליון שקל • יסמין גואטה ואבי בר-אלי עמ' 2-5

יאשה חאין, לשעבר משנה למנכ"ל חברת החשמל (מימין), ודוד אלמקייס, המכהן עדיין כסמנכ"ל בחברה צילומים: תומר אפלבוים

המעורבים בפרשת השוחד בחברת החשמל

מנכ"ל סימנס לשעבר
והבכירים לשעבר
בחברת החשמל,
שנגדם הוגש אתמול
כתב אישום

חיים ברנר

יאשה חאין

עד המדינה אורן אהרונסון

תפקיד: סגן מנהל האגף לתכנון הנדסי בחברת החשמל, בהמשך קודם לתפקיד מנהל היחידה לפיתוח עסקי. נחשב סמכות מקצועית בתחום התכנון המכני

אישום: קבלת שוחד של 430 אלף דולר שהועברו על ידי סימנס מלכתחילה ככע' לסימנס מידע מסווג, בין היתר, על הצעות המתחרים

תפקיד: בין היתר שימש מחלל מקום סמנכ"ל הייצור וההולכה והמחנה למנכ"ל חברת החשמל. נחשב לסמכות מקצועית בתחום החשמל באגף הייצור והיה מעורב באפיון מכרזים שונים ובקביעת הדרישות מהספקים שהתמודדו במכרזים

אישום: קבלת 290 אלף דולר שהועברו לחשבון בנק שהחזיק בשווייץ

תפקיד: מנכ"ל סימנס ישראל לשעבר. נהפך לעד מדינה והפיל את הבכירים בחברת החשמל

אישום: היה אמור לעמוד לדין בעבר באשמת מתן שוחד לשופט לשעבר דן כהן, שכיהן כיו"ר ועדת הנכסים של דירקטוריון חברת החשמל. אהרונסון לא הועמד לדין לאחר שהסכים לחתום על הסכם עד מדינה. התפתחות בחקירה חשפה כי אהרונסון העביר שוחד לבכירים נוספים בחברת החשמל. בחקירה זו נהפך פעם נוספת לעד מדינה

פרשת השוחד בחברת החשמל: כתבי אישום נגד 6 בכירים לשעבר

השישה מואשמים כי נטלו שוחד של עשרות מיליוני שקלים כדי לקדם את ענייניה של חברת סימנס בישראל • במסגרת ההסדר עם סימנס העולמית, המהווה תחליף אפשרי להעמדה לדין, היא הודתה במתן שוחד לבכירי חברת החשמל – ותשלם למדינה 160 מיליון שקל • סימנס: "שמחים שהפרקליטות נמנעה מהגשת אישום פלילי נגד החברה. ההסדר מאוזן וראוי" • חברת החשמל: "מאז הפרשה הקימה מערכות ביקורת ואבטחה כדי למנוע הישנות מקרה דומה"

סימין נואטה

שישה בכירים לשעבר בחברת החשמל נטלו שוחד של עשרות מיליוני שקלים כדי לקדם את ענייניה של חברת סימנס בישראל – כך עולה מכתב אישום חמור שהגיש אתמול מול פרקליטות מחוז תל אביב (מיסיו ובמלח). כתב האישום הוגש לבית המשפט המחוזי בתל אביב נגד חברת סימנס בישראל ונגד שישה בכירים לשעבר בחברת החשמל: דוד קורן, יעקב (יאשה) חאין, יונה שווייצר, חיים ברנר, צבי אייל ודוד אלמקיים.

השישה מואשמים בעבירות שוחד, הלבנת הון ומרמה והפרת אמונים. על פי כתב האישום, כספי השוחד הועברו לחשבונות ברחבי העולם, במטרה להטות את מקורם. המדינה מבקשת לחלט לנאשמים נכסים בסך כ-14 מיליון שקל – לרבות נכסי סימנס וכלי רכב.

במקביל להגשת כתב האישום, החליט פרקליט המדינה, שי ניצן, לחתום עם סימנס העולמית על הסדר מתנה להי פסקת הליכים לפי חוק ניירות ערך. על פי ההסדר, שמהווה תחליף להעמדה לדין, הודתה סימנס העולמית במתן שוחד לבכירי חברת החשמל והתחייבה לשלם 160 מיליון שקל לקופת המדינה, וכן למנות מפקח חיצוני

גיה בסימנס ישראל יצחק הירש, העבירו תשלומי שוחד נוספים לבכירים בחברת החשמל. הפרשה כללה חקירה ארוכה ומורכבת של מחלקת חקירות, מודיעין ובקרת מסחר ברשות ניירות ערך, שבמהלכה נתפכו אהרונסון, דניאל והירש לערי מדינה. השלושה צפויים להעיד כעדי תביעה מטעם הפרקליטות בתמונה להסתייג מהרשעה פלילית שתיתן להם. במסגרת החקירה גם בוצעו חקירות ריגול רחבי העולם, ואת כרי לחשוף את מנגנון הסתרת כספי השוחד

באמצעות חשבונות קש. בחקירה סייעה הרשות לאיסור הלבנת הון ומניעת טרור.

החברה הסינית והעמלות המקורב

אהרונסון כיהן כמנהל חטיבת האנרגיה בסימנס ישראל ב-1999-2002, ובאוקטובר 2003 מונה למנכ"ל סימנס ישראל. עמד בקשר רציף עם עובדים רבים בחברת החשמל, ובהם עובדים בכירים. הירש היה מחליפו של אהרונסון כמנהל חטיבת האנרגיה בסימנס ישראל החל ב-2002.

ברומה לאהרונסון, גם הוא עמד בקשר רציף עם עובדים רבים בחברת החשמל.

דניאל, גיסו של אהרונסון, היה בתקופה הרלוונטית הבע' לים של חברת אוקפילר הרשויה מה בהונג קונג, שעסקה בייצור מוצרי הלבשה בסין. הפרקליטות טוענת כי לצורך העברת תשי' לומי השוחד ליעדיהם ובמטרה להסתיר את מקורם, התקשרה סימנס בהסכם ייעוץ פיסיטיבי עם אוקפילר. הסכם זה היה כיי' סוי לכך שחשבוניות אוקפילר, לצד פעילותה העסקית, שימשו

הפרקליטות: היו"ר המיתולוגי של ועד חברת החשמל קיבל שוחד בחצי מיליון שקל

יורם אוברבוך
צילום: מוטי קפחני

השוחד, 7 מיליון דולר – לא נאסר לפי שעה מידע נוסף.

מקוריהם להתגונן. סימנס העבירה לישראל כספי שוחד בסך כולל של 13.5 מיליון דולר, כשעך בה התחכו התוקפים רק אחד 6.5 מיליון דולר לתובנה. 4 מיליון דולר של מל על פי ההשד לשופט לשעבר דן כהן ראו 2.5 מיליון דולר שלולמו לששת בכירי החברה שהאשמו אתמול. באשר ליתרת סכום השוחד, וכן למנות מפקח חיצוני

היו"ר לשעבר של ועד העובדים בחברת החשמל, יורם אוברבוך, שמת ב-2008, קיבל לידיו מחברת סימנס שוחד בסכום של 120 אלף דולר לפחות – כך טוענת פרקליטות מחוז תל אביב (מיסיו ובמלח). לטענת הפרקליטות, סימנס הגרמנית ושלוחתה המקומית, סימנס ישראל, העבירו שוחד לעובדים בכירים נוספים בחברת החשמל – בנוסף על השישה שהאשמו אתמול בקבלת שוחד. זאת, כך נטען, "במטרה להטות למשוא פנים וכדי שיתמכו בקידום האינטרסים של סימנס בהתקשרויות השונות מול חברת החשמל".

אבי בריאלי

דוד קון

תפקיד: לשעבר סמנכ"ל ייצור והולכה ומשנה למנכ"ל חברת החשמל. היה הגורם המרכזי בקביעת הזכרים במכרזים והתקשרויות השונות. **אישום:** קבלת שוחד של מאות אלפי דולרים. הכספים הופקדו עבורו בבית כספות בלונדון

יונה שוויצר

תפקיד: מנהל האגף לתכנון הנדסי בחברת החשמל. היה כפוף בתפקידו למנהל חטיבת פרויקטים הנדסיים והיה חבר בוועדת המכרזים. **אישום:** קבלת שוחד בסך 200 אלף דולר שהועברו לחשבון בנק של עמית בשווייץ

דוד אלמקייס

תפקיד: סגן מנהל אגף תכנון, פיתוח וטכנולוגיה בחברת החשמל. קודם לתפקיד סמנכ"ל תכנון פיתוח וטכנולוגיה. נחשב סמכות מקצועית בתחום רשת החשמל, והיה מעורב באפיון מכרזים שונים הנוגעים למערכות ההולכה של רשת החשמל. **אישום:** קבלת שוחד בסך כ-120 אלף יורו בחזונו

צבי אייל

תפקיד: מנהל מחלקת תכנון מערכות מכניות התכנון הנדסי. נחשב לבעל סמכות בתחום הטכני ובמערכות מכניות, כשלהמלצותיו היה משקל רב מכוח מומחיותו ותפקידו. **אישום:** קבלת שוחד של 260 אלף דולר שהועברו לחשבון בנק שהחזיק בשווייץ

צילומים: עופר וקרין וחורח אפלדאום

גם נהג להעביר לאהרונסון ול"גורמים נוספים בסימנס מידע מסווג במסמכים ובעל פה, בנוסף להליכי ההתקשרות מול חברת החשמל, כולל מכרזים שבהם השתתפה סימנס. בין היתר, העביר ברנר מידע על הצעות המי תחרים ועל עמדת חברת החשמל ביחס אליהן.

המשך בעמ' 5

עבודות ייעוץ פרטית עבור סיימנס ישראל, עבודה גבה עשרות אלפי שקלים. עבודה זו בוצעה במקביל לכהונתו של ברנר בחברת החשמל, תוך כדי שהוא מעורב בהליכי התקשרות בין סימנס לחברת החשמל. ברנר לא דיווח לממונים עליו על ביצוע העבודה או על לקיחת הכספים. על פי כתב האישום, ברנר

קיד ממלא מקום סמנכ"ל הייצור וההולכה והמשינה למנכ"ל חבי רת החשמל. בדצמבר 2014 פרש האין מחברת החשמל. האין נחשב לסמכות מקצועית בתחום חום החשמל באגף הייצור והיה מעורב באפיון מכרזים שונים ובקביעת הדרישות מהספקים שהתמודדו במכרזים.

על פי כתב האישום, הוסכם בינו לסימנס וסימנס ישראל, באמצעות אהרונסון, כי הוא ייקח תשלום שוחד בגין תרומתו להבשלת ההתקשרויות השונות של סימנס מול חברת החשמל ומ"כר לאהרונסון את פרטי חשבונותו בשווייץ, כדי שאהרונסון יעביר אליו את כספי השוחד מסימנס. חשבון ברנר בשווייץ כרי סימני נס תעביר אליו את כספי השוחד, באמצעות סימנס ישראל.

לטענת הפרקליטות, ב-24 בספטמבר 2003 העבירו סימנס וסימנס ישראל לשוויצר, באמצעות דניאל ואהרונסון, 200 אלף דולר מכספי סימנס שיועדו לתשלום שוחד. הכספים הועברו לבקשת שוויצר לחשבון של חבי רת ברנר ב-2004. **אישום:** קבלת שוחד בסך 200 אלף דולר בגין תרומתו להבשלת ההתקשרויות השונות של סימנס מול חברת החשמל. הפרקליטות טוענת כי שוויצר מכר לאהרונסון פרטי חשבון בנק בשווייץ כדי שסימנס תעביר אליו את כספי השוחד, באמצעות סימנס ישראל.

ברנר כיהן כסגן מנהל האגף לתכנון הנדסי בחברת החשמל, והיה כפוף בתפקידו לשוויצר. לאחר מכן קודם לתפקיד מנהל הייצור והמשיך לכהן בתפקיד זה עד לפרישתו ביוני 2014. ברנר נחשב לסמכות מקצועית בתחום התכנון המכני, והיה מעורב באפיון מכרזים שונים, בהערכת הצעות הספקים המתחרים והשוואה ביניהם ובמתן המלצות לוועדת המכרזים, שהיו מועדות לאישור ועדת המכרזים העליונה.

על פי כתב האישום, הוסכם בין סימנס לברנר כי יקבל תשלום של 400 אלף דולר והוא מכר את פרטי חשבונותו בשווייץ כדי שסימנס תעביר אליו תשלום שוחד. על פי הנטען, ב-2002 העביר דניאל לברנר בהוראת

בכספת ולבקשתו הומחיתה לטור בתו הכספת ונרשמה על שמו. שוויצר, שביתן כמנהל האגף לתכנון הנדסי בחברת החשמל, מל והיה כפוף בתפקידו למנהל חטיבת פרויקטים הנדסיים, פרש מחברת החשמל ב-2007. מכספר גרת תפקידו היה שוויצר חבר בוועדת המכרזים, והיה שותף בכיר בקבלת ההחלטות בנוגע למכרזים. לעתים הוא גם נדרש להופיע בפני ועדת המכרזים העליונה ולהציג נושאים הקשורים בתחום אחריותו.

על פי כתב האישום, הוסכם בינו לבין סימנס, באמצעות אהרונסון, כי ייקח תשלום שוחד בסך 200 אלף דולר בגין תרומתו להבשלת ההתקשרויות השונות של סימנס מול חברת החשמל. הפרקליטות טוענת כי שוויצר מכר לאהרונסון פרטי חשבון בנק בשווייץ כדי שסימנס תעביר אליו את כספי השוחד, באמצעות סימנס ישראל.

ב-24 בספטמבר 2003 העבירו סימנס וסימנס ישראל לשוויצר, באמצעות דניאל ואהרונסון, 200 אלף דולר מכספי סימנס שיועדו לתשלום שוחד. הכספים הועברו לבקשת שוויצר לחשבון של חבי רת ברנר ב-2004. **אישום:** קבלת שוחד בסך 200 אלף דולר בגין תרומתו להבשלת ההתקשרויות השונות של סימנס מול חברת החשמל. הפרקליטות טוענת כי שוויצר מכר לאהרונסון פרטי חשבון בנק בשווייץ כדי שסימנס תעביר אליו את כספי השוחד, באמצעות סימנס ישראל.

מידע מסווג על מכרזים של חברת החשמל
חאין כיהן בתפקידים שונים בחברת החשמל: ב-1996 הוא מונה לתפקיד סגן מנהל באגף הייצור, בינואר 2002 מונה למנהל תחנות כוח באגף הייצור, בספטמבר 2004 מונה לתפקיד מנהל אגף הייצור, ב-2007 קודם לתפקיד סמנכ"ל פרויקטים הנדסיים וב-2012 מונה לתפקיד

במכרזים והתקשרויות של חברת החשמל עם סימנס.

הפרקליטות טוענת כי לצורך כך ביצע תשלומי שוחד יצרה סימנס באמצעות סימנס ישראל, תשתית שכללה הקצאת סכומי כסף ייעודיים לתשלום שוחד במסגרת תקצוב הפרויקט הרלוונטי: התקשרות בהסכם ייעוץ פיקטיבי עם צד ג' לצורך העברת כספי השוחד לנציג ענים והסתרת מקורם; ושימוש בחברות בת ועובדים לשעבר של סימנס ברחבי העולם לצורך הסתרת מקור הכספים.

על פי הנטען, במסגרת היחסים שהתפתחו בין הבכירים בחברת החשמל לסימנס, באמצעות אהרונסון, הורש וגורמים נוספים בסימנס ובסימנס ישראל – נהגו אותם בכירים, כל אחד בנפרד, להיפגש עם מנע לעת, במשימת רדי חברת החשמל ובמשרדי סימנס. המפגשים עסקו, בין היתר, בנושאים הקשורים להתקשרויות בין סימנס לחברת החשמל.

מזומנים, כספות וחשבוניות על חברים

קון כיהן החל ב-1999 כסמנכ"ל ייצור והולכה ומ"כר להמנכ"ל חברת החשמל. ב-2004 הוא פרש מהחברה. במסגרת תפקידו היה יו"ר ועדת המכרזים, והיה הגורם המרכזי בקביעת הזכרים במכרזים והתקשרויות השונות.

על פי כתב האישום, הוסכם בינו לבין סימנס, באמצעות אהרונסון והירש, כי הוא יקבל שוחד בסך מיליון דולר בגין תרומתו להבשלת ההתקשרויות השונות של סימנס מול חברת החשמל, תרומה שבאה לידי ביטוי בין אם במעשה אקטיבי ובין אם במחל"ל. קון, על פי הנטען, דרש כי הכספים יועברו לו במיזמן.

הפרקליטות טוענת כי בנובמבר 2002 נפגשו קון והירש בלונדון כדי שקון ייקח את כספי השוחד שהופקדו עבורו בכספת. השניים קיימו פגישה בבית הכספות, שבמסגרתה ניתנה לקון גישה לכספים שהוחזקו

26.19x12.71	4/4	עמוד 5	הארץ - the marker	03/05/2016	53093303-6
166180 - גיליון ברון - ת"א					

פרשת השוחד בהכרת החשמל: כתבי אישום נגד שיישה בכירים לשעבר; סימנס תשלם למדינה 160 מיליון שקל

שיפוטית יסתבר שאכן כך הדבר. אלמקיים פעל לאורך שנים לטובת חברת החשמל ולטובתה בלבד. עורך הדין עופר ברטל, שמייצג את דוד קוק, מסר: "אנחנו כופים בעובדות הנטענות ונפרסם את טענותינו בבית המשפט".

כדי הדין יעקב וינרט, עמית חדד ואושר רובינגר, מחברת החשמל נמסר: "מדרי בר פרישה שהתרחשה לפני יותר מעשר שנים. חברת החשמל תחת ההנהלה החדשה נוקטת מדיניות של אפס סובלנות כלפי שחיתות והקימה מאז שורה של מערכות ביקורת ואבטחה במטרה למנוע הישנות מקרה דומה. באשר לדוד אלמקיים, הוא נמצא בחופשת מחלה ולכשיחזור נפעל בהתאם להוראות החוק ומדיניות החברה".

יסמין גואטה

מסר: "בתיק זה ישנן שאלות משיפוטיות ועובדתיות כבדות משקל, שנרמה שהפרקליטות לא מצאה לנכון להתמודד עמן בשלב השימוע ואין אלא להצר על כך. מטי בע הדברים, הנושאים יחודו ויעלו במסגרת ההליכים בבית המשפט. קשה להתיר מעבר לאמור, בהתחשב בכך שרק הבוקר הפרקליטות העבירה הורעות קצרות ולא מפורטות בדבר ההלטה בשימוע, לאחר המתנה של חודשים רבים ובר בר, מצאה לנכון להגיש כבר הבוקר את כתב האישום נגד הנאשמים".

עורכי הדין ששי גז ועדי ברי קאי, שמייצגים את דוד אלמקיים, מסרו: "צר לנו כי הפרקליטות לא קיבלה את טענותינו כפי שהשמינו ענו בדרחבה בשימוע. אנו סבורים כי אין מקום להגיש כתב אישום כעניינו של אלמקיים, ומשוכנעים כי כאשר הדברים יעברו לבחינה

עם סימנס", נכתב בכתב האישום, שהוגש על ידי עורכי הדין יהודית תירוש-גרונס, אמיר טבנקין, אבי ארונים ואסף עיסוק מהפרקליטות.

עורכי הדין: "אין מקום להגשת כתב האישום"

מעורכי הדין המייצגים את סימנס העולמית וסימנס ישראל, ישראל (רלי) לשם, נדב וייסמן ועדי פורמדר, ממשרד מיתר, ליקוורניק, גבע, לשם, טל ושות' נמסר: "אני חנו שמחים שהפרקליטות מצאה לנכון להתקשר עם סימנס בהסדר, והחליטה להימנע מהגשת אישום פלילי נגד חברת סימנס העולמית. מדובר בהסדר מאוזן וראוי במכלול נסיבות העניין".

ע"ד רב גלעד כהן, שמייצג את יאשה חאין, ביקש שלא להגיש כתב אישום על גלעד כהן, שמייצג את עורכי הדין גלעד כהן וסימון

המכרים, שהיו מועברות לאישור ועדת המכרים העליונה. אלמקיים גם נכח כנגד האף בחלק משיבות ועדות המכרים.

על פי כתב האישום, סימ"נס שילמה לאלמקיים, באמצעות אהרונסון, שוחד של כ-120 אלף יורו במוזמן. שוחד זה נלקח על ידי אלמקיים בקשר לתרומתו להחלטה על בחירת סימנס לביצוע פרויקט, במטרה להטות את אלמקיים למי שוא פנים ודרי שיתמך בקידום האינטרסים של סימנס.

בהחלטות המקצועיות, היה מעורב במשא ומתן שהתנהל מול סימנס להפחתת מחיר של פרויקט, ובדומי לצות המקצועיות שהוצגו לוועדת המכרים ותמכו בהתקשרות עם סימנס לצורך פרויקט. אלמקיים אף נכח בחלק משיבות ועדת המכרים שדנו באישור ההתקשרות

חברת חשמל. הפרקליטות טוענת כי גם הוא העביר לאהרונסון את פרטי חשבונו בשווייץ כדי שיעביר אליו את כספי השוחד מסימנס. על פי כתב האישום, ב-2002 הועברו 200 אלף דולר לחשבונו בבנק UBS שהוזיק בשווייץ. ב-2003 הועברו לחשבונו 60 אלף דולר. גם אייל נהג להעביר מידע מסוג בנגוע להליכי ההתקשרות מול חברת החשמל, כדי לל מכרים שבהם השתתפה סימנס. ר"ד דוד אלמקיים, שעורר עובד בחברה, כיהן כסגן מנהל אגף תכנון, פיתוח וטכנולוגיה בחברת החשמל. ב-2012 הוא קודם לתפקיד סגן מנהל תכנון פיתוח וטכנולוגיה. אלמקיים נחשב סמכות מקצועית בתחום רשת החשמל, והיה מעורב באפיון מכרים שונים הנוגעים למערכות ההלכה של רשת החשמל, בדרכות הצעות הספקים המתחרים והשוואה ביניהם ובמתן המלצות לוועדת

המשך מעמוד 3

אייל עבר בחברת החשמל החל ב-1974. הוא כיהן כמנהל מחלקת תכנון מערכות מכאניות באגף לתכנון הנדסי, והיה כפוף לתפקידו לשוויצ. בהמשך קודם לתפקיד סגן מנהל אגף התכנון והנדסה. אייל נחשב לבעל סמכות בתחום הטכני ובמערכות מכאניות, כשלמה לצוות היה משקל רב מכות מומחיות ותפקידו. הוא היה מעורב באפיון מכרים שונים, בהכנת המפרט הטכני ואפיון המערכות, הערכת הצעות הספקים והשוואה ביניהם, בריקת הביצועים ושלמות המערכות ובמתן המלצות שהיו מועברות לוועדת המכרים, ובהמשך לאישור ועדת המכרים העליונה. גם אייל, כמו יתר הנאשמים, הסכים על פי הנסען לקבל תשלום שוחד בגין תרומתו להכשלת ההתקשרויות השונות של סימנס מול